

Mersin Akkuyu, Çernobil olmasın / Alpay Antmen

Mersin Akkuyu, Çernobil olmasın

Alpay ANTMEN*

6 Ağustos 1945; sabah 08.00 sularında Hiroşima radyosu B29 tipi bir bombardıman uçağının Hiroşima'ya yaklaştığını duyurdu ve 08.15'te Enola Gay adı verilen uçak yarıçapı 0.7 metre boyu 3 metre olan Little Boy (Küçük Çocuk) lakaplı tarihin ilk atom bombasını Hiroşima üzerine bıraktı. Yaklaşık 45 saniye sonra bomba Shima Hastanesinin 570 metre yukarısında infilak etti. Çapı 230 metre, sıcaklığı 4 bin°C olan bir alev topu saniyede 440 metre hızla her yöne doğru genişlemeye başladı. 30 saniyede 12 kilometrelik bir alana yayılan bu şok dalgaları, patlamadan 8 dakika sonra 9 bin metre yükseklikte o artık herkesin bildiği mantar bulutu oluşturdu.

ABD 9 Ağustos 1945'te ise Nagazaki kentine Fat Man (Şişko Adam) adı verilen Plütonyum-239 tipi atom bombasını attı. Atom bombasının atılmasından sonra Nagazaki'nin 240 bin olan nüfusunun 74 bini ölmüştür. Yapılan araştırmalara göre, atom bombasından o anda ölen ve daha sonraki yıllarda hastalıklardan hayatını kaybeden insanların sayısı ise 143 bine ulaşmıştır.

6 Ağustos ve 9 Ağustos 1945 tarihinde iki atom bombası ile ölen kişi sayısının 360 bin kişi olduğu hesaplanmaktadır.

Çernobil Ukrayna'da 1970'te açılmış bir nükleer santraldi. Bu santralde kaza günü 26 Nisan 1986'da dört reaktör aktifti. İkisinin inşası ise sürüyordu.

25 Nisan günü, dördüncü reaktör rutin bir bakıma girdi. Teknisyenler olası bir güç kesintisine karşı bir deney yapmaya karar verdiler. Çok ağır sonuçları olacak bu deney için 23.00'te çalışmalar başladı. 26 Nisan 01.23'te, deney için şartların oluştuğuna karar verildi ve düğmeye basıldı. 01.24'te ise, ters giden bir şeyler vardı. Deney için devre dışı bırakılmış güvenlik sisteminden ötürü reaktörde önlenemeyen çekirdek tepkimeleri gerçekleşti, ısı ve enerji bir anda katbekat yükseldi. Önü alınamıyordu. Artan buhar basıncı, reaktörün tonlarca ağırlıktaki çatısını havaya uçurdu. Reaktördeki zirkonyum ve grafit, yüksek sıcaklıktaki buharla karışınca, hidrojenler yanmaya başladı ve tüm santral alevler içinde kaldı. Radyasyondan yoğun oranda etkilenen 30 kilometre çapındaki alan belirlenerek bu bölgelerden 135 bin insan uzaklaştırıldı ve yaşam alanları boşaltıldı. Reaktör binası 410 bin metreküp çimento ve 7 bin ton çelik kullanılarak gömüldü. Binanın altı betonlandı. Besin maddeleri başka bölgelerden getirildi ve kontamine (Radyasyon bulaşı olan) yiyeceklerin tüketimi yasaklandı. Çeşitli tanı merkezleri kuruldu. 5 milyon 300 bin insana, tiroid bezini iyot açısından doygunluğa ulaştırarak rad-

Fotoğraf: MA

Akkuyu'da nükleer santralin çalışmaya başlaması ile deniz suyunun en az 2 derece ısınması ile birlikte Akdeniz'in ekosistemi bozulacak; bölgeye salınan gazlar neticesinde bölge tarımı ve turizmi olumsuz etkilenecektir. Ayrıca nükleer santral insan sağlığını, yaşamı tehdit edecek çok ciddi riskler yaratacaktır; bölgemiz nükleer atık deposuna dönüşecektir.

yoaktif iyodun tiroid bezi tarafından alınımı mümkün olduğunca engellemek için potasyum iyodür tabletleri dağıtıldı. Ukrayna'da 18 bin kilometrekarelik tarım toprakları radyoaktif kirlenmeye maruz kaldı. Ülke ormanlarının yüzde 40'ı (toplam 35 bin kilometrekare kirlendi. Yaklaşık 190 ton uranyum ve 1 ton gerçekten tehlikeli olan plütonyum hâlâ içeride...

2011 yılında Japonya'nın Tohoku bölgesinde art arda meydana gelen 9.0 şiddetindeki deprem okyanusta büyük bir tsunamiyi sebep oldu. Bu tsunami Fukuşima 1 isimli nükleer santraldeki üç etkin reaktörün kapanmasına yol açtı. Çernobil'den sonra en büyük nükleer felaket olarak görülen Fukuşima kazasında açığa çıkan radyasyon ölçümlere göre İzlanda'ya kadar ulaştı. Felaket bölgesinde yetişen bitki, meyve ve sebzeler ciddi şekilde mutasyona uğradı.

Tüm bu felaket ve kazalara rağmen halen gündemimizde olan ve inşaatı süren Akkuyu Nükleer Santrali var.

AKKUYU'DA OLUŞAN ÇATLAKLAR

Daha inşaatı devam eden Akkuyu Nü-

leer Santralinde 6 Nisan 2019 tarihinde reaktörün oturacağı temel in bazı bölümlerinde çatlak oluştu, bu çatlaklar dolduruldu ama yine çatladı ve tekrar yapıldı. İşin aslı bölge zemininin karstik yapıda olması nedeni ile zeminin temel betonunu taşıyamaması. Temel betonunu taşıyamaması zeminin 4 reaktörün ağırlığını nasıl taşıyacağını sizlerin takdirine bırakacağım.

Her hangi bir kaza olmasa bile Akkuyu'da nükleer santralin çalışmaya başlaması ile deniz suyunun en az 2 derece ısınması ile birlikte Akdeniz'in ekosistemi bozulacak; bölgeye salınan gazlar neticesinde bölge tarımı ve turizmi olumsuz etkilenecektir. Ayrıca nükleer santral insan sağlığını, yaşamı tehdit edecek çok ciddi riskler yaratacaktır; bölgemiz nükleer atık deposuna dönüşecektir.

Nükleer santral ısrarı aslında ülkemiz için hiç de faydalı olmadığı gibi ülkemiz ve özellikle bölgemiz, doğa ve insan dostu yenilenebilir enerji kaynakları açısından oldukça zengindir, bu nedenle nükleer santraller yerine yenilenebilir enerjiye yönelmemiz gerekli ve yerinde olacaktır.

*CHP Mersin Milletvekili